

2006-02-24

Svenska Jägareförbundet

Svenska Jägareförbundet bildades 1830 och är därmed en av Sveriges äldsta föreningar. Förbundets organisation består av 23 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar och på basplanet finns 377 jaktvårdskretsar. Förbundet, föreningarna och jaktvårdskretsarna är självständiga juridiska personer med respektive styrelser och årsstämmor.

Länsjaktvårdsföreningar utövar sitt inflytande i förbundet genom valda stämmoombud på Jägareförbundets årsstämma. Förbundet har ca 200 000 medlemmar och man kan beräkna att ca 4.000 förtroendevalda, på olika poster i organisationen, är engagerade i verksamheten.

Förbundet är alltså en bred folkrörelse med medlemmar och förtroendevalda över hela landet. Genom sin storlek och geografiska spridning är förbundet en viktig del i folkrörelsearbetet,

Jägareförbundets styrelse består av ordföranden, nio ledamöter, en representant för arbetstagarerna samt en ledamot som utses av regeringen (f n vakant).

Vid sidan av att vara en stor medlemsorganisation har Svenska Jägareförbundet genom flera riksdagsbeslut, senast år 2000 anförtrotts huvudansvaret för att leda delar av jakten och viltvården i landet i det så kallade allmänna uppdraget. Jägareförbundets allmänna uppdrag har under ett flertal år varit föremål för utredningar och överväganden. En av Jordbruksdepartementet utsedd utredare överlämnade i oktober 2004 förslag till "Precisering av Svenska Jägareförbundets allmänna uppdrag att leda delar av jakten och viltvården i Sverige". Efter remissbehandling beslöt regeringen den 28 april 2005 att fastställa och därmed precisera jägareförbundets allmänna uppdrag. Beslutet innebar förutom ett antal generella villkor att förbundet åläggs ett antal återrappporteringskrav inom i särskild ordning angivna verksamhetsområden. Denna avrapportering återfinns i denna PM.

Återrappporteringen

Regeringen har i sitt beslut om precisering av det allmänna uppdraget angivit att verksamheten skall genomföras och redovisas inom ett antal verksamhetsområden. Till dessa verksamhetsområden finns också kopplat ekonomiska ramar. Denna redovisning följer principerna i denna precisering. Man kan konstatera att gränserna mellan de olika verksamhetsområdena inte är knivskarpa. Det kan diskuteras vad som exempelvis skall hänföras till den praktiska jakt och vilt förvaltning och vad som skall betraktas som information. Vidare kan diskuteras om exempelvis älgobs, en relativt stor och arbetskrävande hantering, skall hänföras till älgförvaltning eller till viltövervakning. Förbundet har mot bakgrund av denna osäkerhet, i 2005 års redovisning, inte fördjupat sig i detaljfördelning och

avvägning av beloppen. Förbundet kommer heller inte i denna redovisning med förslag på justeringar mellan olika områden. Detta må anstå till kommande redovisningar med en förbättrad rapportering som grund. Med en förbättrad redovisning 2006/2007 torde innehållet i verksamhetsområdena kunna tydliggöras på ett bättre sätt.

Till följd av regeringens beslut om precisering dateras till april och att beslutet inte kom förbundet tillhanda förrän i juni månad innebär att denna redovisning med nödvändighet bygger på vissa schabloniseringar och antaganden för verksamheten 2005.

Modell för beräkning av kostnader.

Jägareförbundet införde vid årsskiftet 2004/2005 en tidredovisning som utgick från utredarens förslag till precisering av allmänna uppdraget. Denna åtgärd vidtogs för att i god tid starta en utvecklingsprocess inom organisationen kring åiterrapporteringen av det allmänna uppdraget. Under året har Jägareförbundet också undersökt hur myndigheter, som har sin verksamhet uppdelad i så kallad uppdragsverksamhet och myndighetsuppgift, följer upp och redovisar den totala verksamheten. Principerna för Jägareförbundets modell för beräkning av åiterrapporteringen har därefter tagits fram utifrån dessa myndigheters arbetsätt. Modellen för åiterrapporteringen ligger därmed väl inom ramen för hur myndigheter med liknande uppdrag hanterar sin redovisning.

Sammanfattning av Jägareförbundets kostnader för att genomföra det allmänna uppdraget under 2005.

Jägareförbundets system för ekonomistyrning är för närvarande inte anpassat efter åiterrapporteringskraven. Ett omfattande utvecklingsarbete av ekonomisystemet har påbörjats och när systemet väl är utvecklat kommer förbundet att särredovisa sin verksamhet efter åiterrapporteringskraven.

Den modell som utvecklas bygger på en uppdelning av verksamheten i två block, Allmänt uppdrag och Medlemsuppgifter. Kostnadsställen som i huvudsak är att hänföra till medlemsanknuten verksamhet bryts därmed ut och kan renodlas från den verksamhet som är kopplad till det allmänna uppdraget. Tidredovisningen ligger sedan till grund för beräkningen av kostnaderna för verksamheten inom det allmänna uppdragets verksamhetsområden.

Verksamhetsområde	Förbrukade medel	Anvisade medel
Information	13 500 000	9 000 000
Praktisk Jakt & viltförvaltning	14 900 000	15 500 000
Viltövervakning	3 600 000	3 000 000
Älgförvaltning	7 500 000	9 000 000
Vilt & Trafik	1 100 000	2 000 000
Skydds jakt	800 000	2 000 000
Yrkesmässig jägarutbildning	900 000	1 500 000
Rovvilt	1 700 000	1 500 000
Summa	44 000 000	43 500 000

Regeringsbeslutet

1. Verksamhet

Det allmänna uppdraget

Leda de delar av jakten och viltvården i landet som framgår av denna bilaga.

Generella mål

- Beslutade mål i berörda politikområden som kopplar till jakt och vilt-vård är uppfyllda.
- Jämställdheten är god på både central och regional nivå.
- Andelen av underrepresenterat kön i förbundets centrala och lokala organisation understiger inte medlemsdelen.

Generella villkor

- Den information och de yttranden som Jägareförbundet tar fram och tillhandahåller är objektiv.
- Intäkter och utgifter för det allmänna uppdraget skall redovisas skiljt från förbundets övriga intäkter och utgifter och skall specificeras per verksamhetsområde om inget annat anges.

Generella återrapporteringskrav

Jägareförbundet skall redovisa:

- arbetet rörande jämställdhet på central och regional nivå,
- arbetet rörande rekrytering av nya jägare.

Jämställdhetsarbetet inom Jägareförbundets organisation.

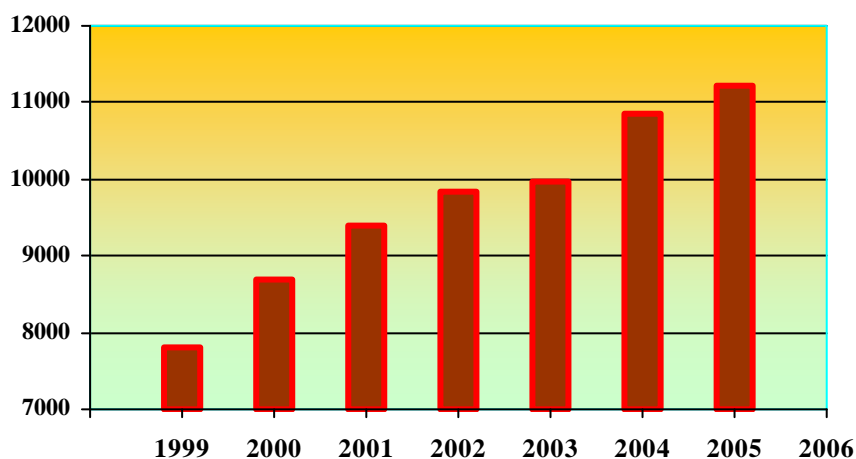
Jägareförbundets personalorganisation har i ett historiskt perspektiv varit mansdominerad. Förbundet har sedan länge arbetat aktivt för att skapa en jämnare könsfördelning, Genomsnittligt antal anställda för 2005 uppgick till 101 personer, fördelat på 39 kvinnor och 62 män. Jämställdhetsplanen för 2005 bifogas.

I förtroendemannaorganisationen pågår också en process som innebär en strävan mot en jämnare könsfördelning.

För 2005 kan redovisas att förbundet på såväl central som lokal nivå uppfyller den generella målsättningen. Jaktåret 2005/06 är andelen kvinnliga jaktkortslösare 5,1 % och andelen kvinnliga medlemmar är ca 5,9%. Från 1999 har antalet kvinnliga medlemmar ökat med 44%.

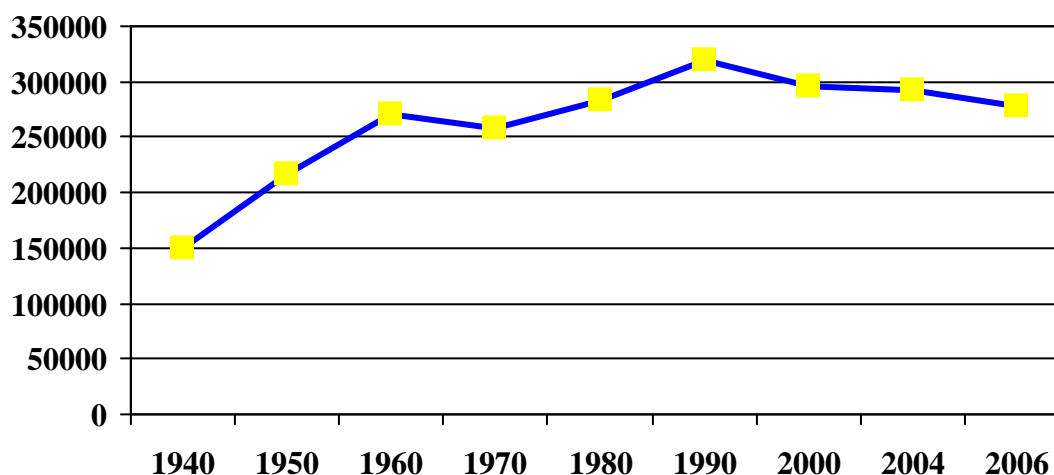
- I förbundsstyrelsen är andelen kvinnliga ledamöter 20 %.
- I landets 23 länsjaktvårdsföreningar är den kvinnliga styrelserepresentationen uppe i 9 %. Verksamhetsåret 2001 var andelen ledamöter i länsjaktvårdsföreningarnas styrelser 6,1 %. Fyra föreningar har ännu inte någon kvinnlig representation.
- I landets 377 kretsstyrelser var andelen kvinnor 5,8 %
- Andelen kvinnliga jaktkortslösare var 5,1 % jaktåret 2005/06

Utvecklingen av kvinnliga medlemmar 1999-2005

Rekrytering av nya jägare.

Antalet jaktkortslösare

Jaktåret 2005/06 redovisas 278 024 jaktkortslösare vilket är en minskning med ca 14 000 under en tvåårsperiod.

Förbundet arbetar intensivt för att öka förståelsen för jakt och viltvård i samhället vilket också resulterar i att ett antal intresserade genomgår jägarutbildningen och tar Jägarexamen. Under 2004 avlade 10 074 personer det teoretiska grundproven. Av dessa var hela 24 % kvinnor. Andelen kvinnliga jaktkortslösare har ökat med 18,2 % mellan jaktåren 2001/02 och fram till nuvarande jaktår.

Satsning på kvinnliga nätverk JAQT

Svenska Jägareförbundet tillsatte i augusti 2005 en tjänst på 50 % för att arbeta nationellt med ”Kvinnor i jakten” och samordning av Jägareförbundets kvinnliga nätverk- JAQT.

Jakten är idag fortfarande mansdominerad trots att antalet kvinnliga jägare ökar mycket snabbt. Ur många aspekter är det angeläget att få fler jagande kvinnor, inte minst för jaktens långsiktiga förankring i samhället. Syftet med de kvinnliga nätverken är att presentera jakten för fler kvinnor och att förmedla vad jakt innebär.

Svenska Jägareförbundet har stött arbetet med kvinnliga jaktnätverk sedan 1996. De tre sista åren har det bildats många nya nätverk i länsföreningarna och i jaktvårdskretsarna. Idag har i princip alla län någon form av nätverk.

Även internationellt ökar andelen kvinnliga jägare. I USA är ca 10 procent av jägarna, kvinnor. Jägarorganisationerna i både Finland och Danmark gör också särskilda satsningar på kvinnliga jägare.

Stöd till JAQT-nätverk i länen och inventering av verksamhet

I februari genomfördes en **nationell träff** med länens JAQT-nätverk på Öster-Malma. Kontaktpersoner från 18 länsföreningar deltog.

Under året har **nätverken och verksamhetskontoren** fått stöd i olika omfattning via telefon och e-post kring organisation av JAQT-nätverk och faktaunderlag om kvinnor och jakt.

Fakta om "Kvinnor och jakt"

Arbetet med att ta fram fakta och sammanställa statistik om "kvinnor och jakt" påbörjades under 2005 med stöd från Medlemsavdelningen, myndigheter och organisationer. Analys av enkäter, forskning och medlemsstatistik har gjorts och presenterats i populär form.

Ett stort antal journalister, studenter och forskare (Göteborgs universitet, SLU, Umeå) har fått faktaunderlag och mediaservice. Ett 20-tal intervjuförmedlingar av kvinnliga jägare har gjorts till riks- och länsmedia kring jaktfrågor. (bla SVT Morgon, 5/9, Svenska Dagbladet 9/10, P1-Gender, 14/9, SVT Barnkanalen, 8/10, Aftonbladet, 26/12, Svensk Jakt, nr 6/05, SVT, Finska redaktionen, Radio Bayern, Tyskland.) De olika JAQT-nätverken i länen är ofta också mycket aktiva i media (bla Jaktmarker & Fiskevatten, nr 11/05).

Föreläsningar om det nationella arbetet med JAQT och "Kvinnor och jakt" genomfördes på SLU i Umeå och på Svenska Jägareförbundets journalistseminarium i november.

Informationsmaterial

Under 2005 påbörjades produktionen av informationsmaterial om JAQT- kvinnligt nätverk. I 175-års Jubileumsskriften annonserades om Jägareförbundets kvinnliga nätverk. En JAQT-affisch producerades och distribuerades till alla verksamhetskontor. Uppdatering av hemsidan- Wilda, skedde kontinuerligt under året.

Ungdomsverksamhet

Jägareförbundets personal har under en lång rad år erbjudit pågående jägarskolor runt om i landet en expertmedverkan innehållande information om bland annat jaktlagstiftning, etik och viltkännedom. Inom förbundet drivs också en ungdomsverksamhet som syftar en allmänt ökad förståelse för naturen och viltvården

Inriktningen på verksamheten är:

- Skolverksamhet
- Elevverksamhet
- Lärarverksamhet
- Läggerverksamhet
- Utbildningsverksamhet
- Utbildningsjakter
- Fadderverksamhet
- Ledarutbildning

Här följer en sammanställning av det ungdomsarbete som genomförts i landet under tiden 2000-2004. För 2005 har ännu ingen fördjupad analys genomförts.

Skolverksamhet 2000-2004

	2000	2001	2002	2003	2004	Totalt antal
Elevkontakt	14 322	28 442	23 512	24 307	13 101	103 684
Elevutbildning	12 854	17 282	10 410	10 832	6 905	58 283
Lärarkontakt	947	2 418	1 960	2 168	999	8 492
Lärarytbildning	832	953	301	511	305	2 902

Fritidsverksamhet 2000-2004

	2000	2001	2002	2003	2004	Totalt antal
Kontakt	4 519	8 489	7 170	5 419	5 485	31 082
Utbildning/Aktivitet	5 866	6 84	3 954	4 950	4 589	26 043
Läger	569	649	1 018	589	624	3 449
Jakt/Fadderverksamhet	803	1 500	1 202	1 541	1 104	6 150
Ledarutbildning	118	146	164	78	178	684

1.1 Verksamhetsområde Information

Mål

- Myndigheter erhåller efterfrågade yttranden.
- Allmänheten erhåller objektiv och lättillgänglig sakkunskap om annat vilt än stora rovdjur, jakt- och viltvårdsfrågor samt viss viltforskning.

Uppdrag

Jägareförbundet skall enskilt och i samverkan med berörda myndigheter tillhandahålla kompetens inom områdena jakt och viltvård, tillhandahålla faktabaserad information om de jaktbara viltarterna samt förmedla information om viltforskning. När förbundet informerar i dessa frågor, muntligt, skriftligt eller på webbplats skall det framgå att det sker inom ramen för det allmänna uppdraget. Informationen skall vara objektiv. Uppdraget omfattar dock inte något informationsansvar i fråga om de stora rovdjuren.

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- vilken information som tagits fram och till vilka målgrupper,
- tidsåtgång för information till allmänheten vilken skett inom ramen för det allmänna uppdraget,
- hur många besök webbsidan "Vilt och Vetande" haft under året,
- vilken information som lämnats på webbsidan (i korthet),
- med vilka intervall webbsidan uppdateras,
- hur många och vilka utlåtanden och yttranden som under året begärts av olika myndigheter,
- hur många av dessa utlåtanden och yttranden som förbundet besvarat,
- antalet sammanträden med Naturvårdsverket och andra myndigheter.

Vilken information som tagits fram och till vilka målgrupper

För att bibehålla och utveckla acceptansen för jakten och viltvården i Sverige framstår som ytterst angeläget att kunskap och information i dessa frågor kommer allmänheten till del. Viltet skall betraktas som en tillgång för hela nationen, vård och omsorg av denna resurs är i grunden en gemensam uppgift för oss alla. Jakten är sedan länge en del av landsbygdens och landsbygdsbefolkningens kultur- och fritidssysselsättning. Det som kunnat noteras på senare tid är att många som har sin kultur i urbana miljöer ifrågasätter delar av landsbygdsbefolkningens syn på jakt och jaktutövningen.

För att överföra kunskap om jakten och viltvården har förbundet under året lagt ner betydande resurser på att informera en bred allmänhet om detta genom deltagande i ett stort antal mässor och utställningar. Bland större arrangemang kan man notera ELMIA utställningen i Jönköping, Fävikens i Jämtland och Bosjöklostermässan i Skåne. Arrangemang som lockar upp mot 30.000 besökare vardera. Utöver dessa stora mässor genomförs ett stort antal mässor av regional och lokal karaktär med deltagande från Jägareförbundet.

För att informera om övergripande jakt och viltvårdsfrågor, jaktjuridikens grunder och tillämpningar, internationella konventioner och avtal m.m. har under året arrangerats

välbesökta seminarier och träffar för journalister. Televisionens genomslagskraft som budskapsbärare i olika frågor är dokumenterat stark. Förbundet har därför under året satt av personella och ekonomiska resurser för deltagande i produktion av olika jaktprogram i TV. Arbete bedrivs i samverkan med olika produktionsbolag. Responsen på programmen har varit god.

En stor del av informationen till både myndigheter och allmänhet går via telefon och mail. Många utlåtande och synpunkter på olika förslag och frågeställningar ges naturligtvis på traditionellt sätt via brev. Man kan dock konstatera att användandet av telefon och främst mail ökar markant. Det ökande tempot och samhällsutvecklingen i stort, med korta svarstider och behov av snabba beslut, innebär att användandet av mail ökat markant också vad avser myndighetskontakterna. Till följd av att man inte under hela 2005 på ett systematiskt sätt kunna följa upp detta kan man bedöma att antalet yttrande och utlåtande muntliga, skriftliga eller via mail utgör ca 5.000 per år.

Ett traditionellt sätt att informera om jakt- och viltvårdsfrågor är att inbjuda allmänhet, myndighetsföreträdare och jägare till olika typer av informationsmöten. Trots utvecklingen av modern kommunikationsteknik så fyller behovet av traditionella sammankomster i form av informationsmöten o.d. en viktig funktion i informationsarbetet. Man kan beräkna att förbundet nått mellan 30 – 35.000 deltagare i dessa former av sammankomster. Naturligtvis är intresset för rovdjursfrågorna mycket stort men man kan också förmärka ett klart vidgat intresse kring sammankomster som avser vildsvin och älg.

Jägareförbundets fastighet Öster-Malma utvecklas alltmer som centrum för jakten och viltvården. En aktivitet som utvecklats kraftigt under senare år är efterfrågan på kvalificerade guidningar/vandringar på fastigheten. Allt i syfte att i fält kunna få del av den praktiska jakten och viltvården. Öster-Malma har ett viltvårdsanpassat jord- och skogsbruk med kantzoner till skydd för fältviltet, anlagda viltvatten i olika naturtyper från ren jordbruksmark till skogsviltvatten, anläggningar för utfordring, viltåkergrödor mm. Med sitt centrala geografiska läge i Mellansverige utgör Öster-Malma en attraktiv samlingspunkt både för jägare och en bred allmänhet. Antalet organiserade guidningar på Öster-Malma kan beräknas till ca 100 under 2005. En växande grupp som gärna kommer till Öster-Malma är skolklasser och representerade i stort sett alla nivåer i utbildningssystemet. Man kan bedöma att efterfrågan på guidningar, presentationer av jakt och viltvårdsfrågor och fältvandringar är ökande.

Arbetet med att mera systematiskt dokumentera möten med olika myndigheter håller på att utvecklas. Under året har 5 större och protokollförda möten med Naturvårdsverket genomförts. Utöver detta har ett stort antal möten i enskilda jakt- och viltvårdsfrågor hållits mellan enskilda tjänstemän och företrädare för Naturvårdsverket. Dessutom har hållits ett stort antal sammanträden och möten avhållits med företrädare för andra centrala myndigheter ex.vis. Jordbruksverket kring regelverket runt fjälljakten och frågor kring uppfödning av vilt. Djurskyddsmyndigheten när det gäller reglerna för uppfödning av fågel. Lantmäteriet angående regler kring intrångsersättning vad avser vilt och jakt vid byggande av vägar och järnvägar. Speciellt har diskuterats möjligheter att tillskapa passager under eller över motorvägar. Fastighetsverket kring olika upplåtelsefrågor, Livsmedelsverket kring implementering av EUs livsmedelshygienkrav osv.

På regional nivå har rapporter lämnats från 7 län. Det faktiska resultatet är alltså av betydligt större omfattning vilket vi återkommer till i rapporten för 2006.

Inom de 7 länen har 227 diarieförda remisser behandlats. Av dessa har 223 besvarats.

Regionala remisser i 7 län	Antal
Länsstyrelserna	192
Naturvårdsverket	1
Polismyndigheten	20
Skogsvårdsstyrelsen	2
Kommuner	1
Banverket	2
Länsrätten	1
Vägverket	4

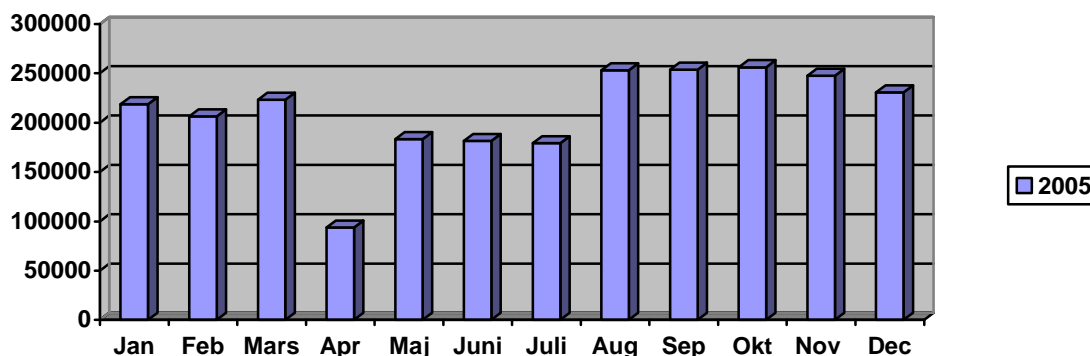
Jägareförbundets hemsida.

Förbundets hemsida, www.jagareforbundet.se består av sammanlagt 10 000 webbsidor. Antalet unika besökare ligger mellan 75 000 – 80 000 personer per månad.

(Statiska källor: LiveStat.XSP pb DeepMetrix, Hi-Media Scandinavia AB).

Nedan presenteras hela hemsidans innehåll oberoende av om sidorna ligger inom ramen för det allmänna uppdraget eller är knuta till medlemsuppgiften.

Antalet besök på hemsidan under 2005

Jägareförbundets webbplats består av följande delar.

- Central del*
- Länsjaktvårdsföreningarnas hemsidor
- Jaktvårds-kretsarnas sidor

*Den centrala delen är i sin tur uppdelad i följande avdelningar:

- Huvudavdelning
- Från Jägareförbundet
- Medlemswebben (Inloggning)
- Vilt & Vetande, Viltforskning
- Viltövervakning
- Kvinnor och Jakt (Wilda, JAQT)
- Svensk Jakt
- Akila (Ungdomssajt)

- Ungdom, skola
- Jaktskytte
- Jakthundswebben
- Juridik
- Öster Malma Utbildning och Konferens
- Butik och förlag
- Nyheter
- Pressmeddelanden

Central del

Innehållet på webbplatsens centrala del består till närmare 90 procent av information till allmänhet och jägare och ingår i det så kallade allmänna uppdraget.

Uppdatering

Den centrala delen av webbsidan uppdateras kontinuerligt flera gånger per arbetsdag, året runt. Tidsrapporteringen visar att övriga hemsidor inklusive Vilt & Vetande uppdaterats av personal vid 1 945 olika tillfällen.

HUVUDDAVDELNING

På huvudavdelningen presenteras en rad interaktiva funktioner till gagn för jägare och allmänhetens vilja att söka information om jakt och vilt. Där återfinns:

1. Jakttidtabell
2. Tabell för solens upp- och nedgång.
3. Webbjaktskolan – en interaktiv lösning där skott ”simuleras” på älg-, rådjurs- eller vildsvinsfigur. Effekt av skottets verkan, både anatomiskt och eftersöksinformation, ges därefter beroende på var ”jägaren” träffat i djurfiguren. Fakta till Webbjaktskolan är framtagen av erfarna jägare och erkända forskare på området.
4. Interaktiva självvärterande kunskapstest – Ett bra sätt för jägare att kontrollera sina vilt-, natur- och jaktkunskaper, för allmänheten att lära mer och för blivande jägare för att träna inför sin jägarexamen.
5. Hundjouren – Saknade hundar (även icke jakthundar) kan registreras och efterlysas via funktionen. Flera lokala polismyndigheter använder sig av funktionen.

Övrigt på Huvudavdelningen

- Jägareförbundets verksamhet, personal, adresser
- Blanketter
- Policys
- Faktaartiklar
- Fjälljakt
- Jägarexamen och övrig utbildning
- Medlemsinformation
- Länkar
- Krönikor
- Nyhetsartiklar och notiser

FRÅN JÄGAREFÖRBUNDET

Avdelningen innehåller:

- Jägareförbundets historia
- Jägareförbundets framtidsfond
- Skrivelser och remissyttranden
- Pressrum

MEDLEMSWEBBEN

- Innehåller inloggning för medlemmar
- Jaktforum
- Medlemsinformation

VILT & VETANDE

- Artpresentationer
- Viltforskning
- Frågelåda – Frågor och svar om biologi och ekologi

VILTÖVERVAKNING

- Avskjutningsstatistik
- Spillningsinventeringar

KVINNOR OCH JAKT

- Wilda – Jägareförbundets webbavdelning där kvinnor medverkar och skriver om jakt.
- JAQT – Jagande Aktiva Qvinnor i Tiden. Jägareförbundets kvinnliga nätverk. Har en egen avdelning på Wilda med information om de lokala nätverken, kommande aktiviteter och egna artiklar.

SVENSK JAKT

Jägareförbundets medlemstidning på nätet innehåller:

- Valda reportage ur magasinet Svensk Jakt
- Ledare
- Objektiv nyhetsbevakning och rapportering
- Svensk Jakts radannonser på nätet

AKILA

Jägareförbundets ungdomstidning på nätet innehåller:

- Lättförstådd information i form av artiklar om biologi och ekologi
- Kunskapstest
- Frågelåda med frågor och svar anpassade för de yngre
- Boktips
- Serie

UNGDOM, SKOLA

Innehåller information och studiematerial om vilt, jakt och natur för ungdomsledare och skolor.

JAKTHUNDSWEBBEN

- Information om jakthundraserna
- Nyheter inom området jakthundar
- Artiklar om dressyr och jakt med hund
- Länkar

JURIDIK

- Frågor och svar inom jaktjuridiken
- Länksida till jakt- och vapenlagstiftning samt övriga författningar av intresse
- Nyheter inom jaktjuridiken

ÖSTER MALMA UTBILDNING & KONFERENS

- Historik Öster Malma
- Information om kurser och utbildning
- Konferens
- Anmälningssformulär

BUTIK OCH FÖRLAG

- Information och försäljning av Jägarexamenslitteratur
- Försäljning av Jägareförbundets övriga utbildningslitteratur
- Försäljning av utbildningsvideor
- Försäljning av profilkläder och –produkter

NYHETER

- Daglig bevakning av de senaste händelserna inom jakt, vilt och natur.

PRESSMEDDELANDEN

- Jägareförbundets pressmeddelanden

LÄNSJAKTVÅRDSFÖRENINGARNAS HEMSIDOR

- Alla 23 länsjaktvårdsföreningarna har egen hemsida på Jägareförbundets domän jagareforbundet.se.
- Av landets 377 jaktvårdskretsar har cirka 160 kretsar sin egen hemsida på jagareforbundet.se

1.2 Verksamhetsområde Praktisk jakt och viltvård

Mål

- Kunskapen i praktisk jakt, viltvård och det jaktbara viltets utveckling är god bland markägare, jakträttsinnehavare och jägare.
- Myndigheter, markägare, jakträttsinnehavare och jägare erhåller objektiv information och god service i frågor som rör praktisk jakt, viltvård och det jaktbara viltets utveckling.

Uppdrag

Jägareförbundet skall tillhandahålla markägare, jakträttsinnehavare och jägare kunskap och objektiv information om praktisk jakt och viltvård. Jägareförbundet skall följa de jaktbara viltstammarnas utveckling och till myndigheter, markägare, jakträttsinnehavare och jägare bistå med råd och förslag till åtgärder för jakten och viltvården.

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- hur många och vilka kurser, temadagar och liknande som förbundet anordnat,
- antalet deltagare vid dessa kurser och temadagar,
- vilken information förbundet tillhandahållit. Detta skall ske genom redovisning av hur och var informationen getts (webbplats, antal tele-fonfrågor per år etc.),
- tidsåtgång för arbete med upplysning till myndigheter, markägare och jägare i markanvändnings- och miljöfrågor relaterade till viltvård och jakt,
- de jaktbara stammarnas utveckling (i korthet).

Utbildning, kurser och temadagar.

Förutsättningarna för att genomföra efterfrågade utbildningar kräver också ett strategiskt utvecklingsarbete av material, kursinnehåll, pedagogik, kompetensutveckling av personal, ledare och instruktörer. Utbildningarnas innehåll och upplägg skiljer sig också över landet vilket innebär att en stor del av utbildningarna måste anpassas efter de förutsättningar som råder i den del av landet där de ska genomföras. Befolkningsunderlag, reseavstånd, markägoförhållanden och skillnader i jaktkultur är några förutsättningar som måste beaktas i sammanhanget. Viltarters utbredning påverkar och antalet arter styr självfallet både efterfrågan och kursinnehåll.

Variationsrikedomen innebär att förbundet i hög grad måste producera flera utbildningar på samma tema och anpassa verksamheten efter var i landet den genomförs. Dessa förutsättningar innebär även att kraven på en relevant kompetensutveckling vilar på olika förutsättningar.

Kurser och temadagar.

- För 2005 rapporteras att personalen haft ansvaret för eller medverkat vid 648 olika utbildningar, kurser och temadagar runt om i landet.
- Antalet medverkande rapporteras till 19.709 personer vilket innebär att ett arrangemang haft 30 deltagare i genomsnitt.
- På Öster-Malma har genomförts 14 kurser över 56 dagar inom ramen för det allmänna uppdraget.

- Därtill kommer ett stort antal temakvällar och utbildningstillfällen som anordnats i landets 377 jaktvårdskretsar.

Jaktledarutbildning.

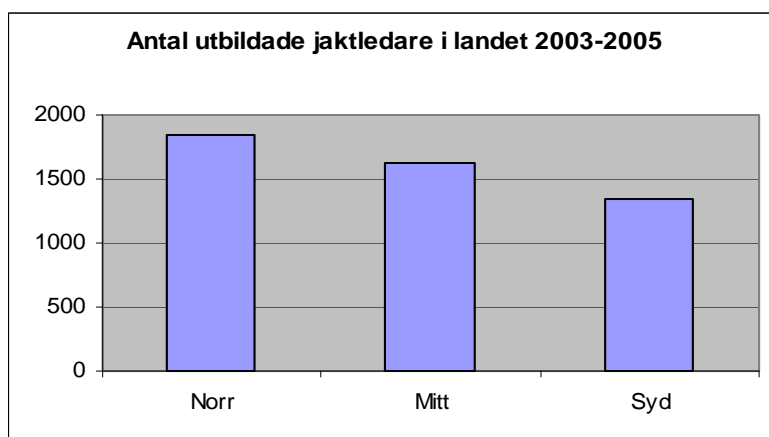
Sedan 2003 har Jägareförbundet genomfört en särskild satsning och erbjudit jaktledare en utbildning över 15 timmar. En teoretisk del och en praktisk del med skytte under ledning av utbildade jaktskytteinstruktörer. Vid årsskiftet 2005/06 hade 4800 personer deltagit i utbildningen sedan starten.

Förutom jaktledare från enskilda jaktlag har även en riktad utbildning genomförts för jaktledare som arrenderar mark från stora upplåtare. Det är främst Sveaskog som satsat på utbildning av sina arrendatorer.

Jaktledarutbildningens innehåll

- Jaktledarrollen
- Etik
- Lagstiftning
- Organisation och säkerhet
- Jaktledarens PM
- Skyttets grunder
- Modeller för skytteträning med jaktlaget

Vidare har de jaktledare som genomgått utbildningen erbjudits ytterligare två typer av fortsättningsutbildning, organisation av eftersök och slakthygien.

Övriga kurser och temadagar rapporterade under 2005.

Förvaltning och skötsel av älg, kronhjort, dovhjort och vildsvinsstammarna.

Artkunskap, skadeförebyggande åtgärder, främst avseende älg, kronhjort och vildsvin

Säl och säljakt

Björn och björnjakt

Jaktetik - säkerhet

Inventeringsmetoder

Jaktskytte

Jaktlagstiftning

Fällor och fångst

Fångstutbildning, fotsnara för räv, slagfälla för bäver och ripsnarning.

Jakt med lockpipa
 Åldersbestämning
 Fältfågel och biotopvård
 Tillvaratagande
 Matlagning

Ledare och instruktörsutbildning.

Förbundet satsar allt mer på ledarutbildning som syftar till att skapa en stor mängd kunniga instruktörer som kan driva verksamheten på lokal nivå. Genom detta arbetsätt kan personalens tid och kompetens används på ett effektivare sätt. Personal eller andra specialister utbildar ledare på länsnivå som i sin tur utbildar de lokala instruktörerna. Personalen samverkar i huvudsak med länsutbildarna, skapar nätverk, planerar verksamheten, initierar och ansvarar för vidareutbildning och uppföljning.

Rapporterade ledare och instruktörsutbildningar under 2005

- Skytteinstruktörsutbildning
- Ledare och instruktörsutbildning kötthygien och tillvaratagande
- Ledarutbildning för studiecirkelledare
- Ungdomsledarutbildning

De jaktbara stammarnas utveckling redovisas under verksamhetsområde Viltövervakning.

1.3 Verksamhetsområde Viltövervakning

Mål

- Kunskapen om det svenska jaktbara viltets tillstånd och utveckling är god.
- En fullgod avskjutningsstatistik som täcker hela landet finns för samtliga jaktbara viltarter.

Uppdrag

Jägareförbundet skall dokumentera och sammanställa data av hög kvalitet om vilttillgång och avskjutningsstatistik. Utveckling och tillämpning av metoder för datainsamling och avskjutningsstatistik skall ske i samarbete med Naturvårdsverket.

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall:

- redovisa avskjutningsstatistik årligen för samtliga jaktbara viltarter.

De jaktbara viltstammarnas utveckling

Svenska Jägareförbundet har sedan 1995 ett program för viltövervakning, och har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Viltövervakningsprogrammets syfte är att skapa en mer omfattande monitoring för förbättrad uppföljning av viltpopulationerna. Utvecklingen av kompletterande metoder pågår och en av de viktigaste är insamling av avskjutningsstatistik via enkäter till enskilda jägare. Enkäten genomfördes i år för fjärde gången och hela försöket kommer att utvärderas under 2006.

Uppföljning av viltstammarnas utveckling är viktig. Dels för att skapa ett gott underlag för viltförvaltningen – jakten måste grundas på kunskap om tillgång och förändringar av viltstammarna. Dels som en del av miljöövervakningen – ett antal viltarter kan fungera som lämpliga indikatorer på tillståndet i miljön

Den traditionella avskjutningsstatistiken bygger på rapporter från geografiskt avgränsade jaktenheter. Den fungerar bra som ett trendmått, särskilt i de områden där samma enheter rapporterar år från år. Avskjutningsnivåer kan dessutom knytas till annan geografisk information. Systemets uppbyggnad medför dock att det är svårt att med tillräcklig säkerhet skatta den totala avskjutningen av respektive art. Antalet jaktlag som lämnar in viltrapporter har ökat sedan viltövervakningsprogrammet infördes. Den sammanlagda arealen som rapporterna omfattar uppgår till nästan 10 miljoner ha jaktmark. Det motsvarar drygt 30% av jaktmarksarealen (nedanför odlingsgränsen i svenska fjällen).

Klövvtstammarna har vuxit starkt under den senare delen av 1900-talet. Älgstammen kulminerade i början på 80-talet och rådjuret i början på 90-talet. Såväl avskjutningen som tillgängliga inventeringsresultat visar entydigt på att älgstammen är på nedgång. Variationen är dock stor och antalet älgar i vinterstam ligger i spannet 1 – 10 älgar, i vissa fall inom samma län. Vid en lägre totalpopulation ökar skillnaden i älgtäthet mellan goda och dåliga älgbiotoper. Även om tillgången på data är sämre för rådjur finns det fog för att påstå att nedgången i rådjursstammen fortsätter. Kron- och dovhjortstammarna ökar dock kraftigt i relativa tal och den geografiska spridningen är tydligare nu än under tidigare decennier. Vildsvinens antal har ökat betydligt under 90-talet vilket avspeglar sig i en ökande avskjutning. Geografiskt sett förekommer vildsvin nu över c:a två tredjedelar av södra Sverige.

Rödrävspopulationen har återhämtat sig väl från den mest intensiva rävskaftsperioden under 80-talet. Detta förhållande har även avspeglat sig i lägre nivåer för såväl skogs- som fältharestammarna. Skogsharen befinner sig historiskt sett på en lägstanivå även om det senaste årets avskjutning antyder om en marginell ökning. Grävlingpopulationen fluktuerar påfallande mycket – åtminstone med ledning av avskjutningsdata.

Såväl grågås- som kanadagåspopulationerna har ökat kraftigt det senaste decenniet men under de senaste åren kan man skönja en viss avmattning. Skogsfågelstammarna präglas av tydliga fluktuationer mellan åren även om det förefaller som trenden är svagt vikande.

Avskjutningsstatistiken för jaktåret 2004-2005 grundar sig på rapporter från 9 786 515 hektar nedan odlingsgränsen. Uppgifter har lämnats från 4 932 rapportörer med en median storlek på 820 hektar. Medelarealen på den rapporterade arealen är 1984 hektar. Personalens arbete med viltrapporteringen innebär en omfattande administration av avskjutningsblanketter, registerhållning, kvalitetssäkring och stansning. Vidare samverkar personalen med län och kretsansvariga då det gäller återrapportering, kvalitetsförbättring, utveckling.

Den krets och länsvisa stansningen av rapporterna beräknas och kvalitetssäkras ytterligare på central nivå innan landets avskjutningsstatistik sammanställs.

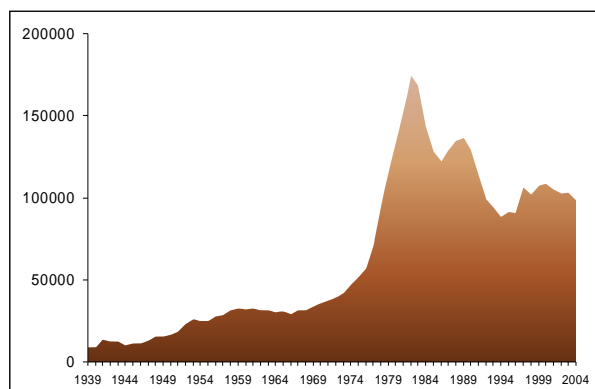

Avskjutningsstatistik 2004 -2005

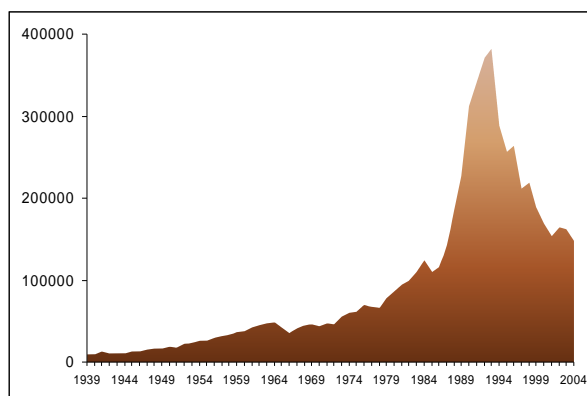
Avskjutningsstatistik jaktåret 2004-2005

Sverige utom fjällen 2004-2005			
RAPPORTERAD AREAL	9,7 milj. Ha	ORRE	25800
ÄLG	96563	JÄRPE	9400
RÅBOCK	44%	FASAN	28400
RÅGET	26%	RAPPHÖNA	2900
RÅDJURSKID	31%	KRÅKA	97500
RÅDJUR	148000	SKATA	50500
SKOGSHARE	35100	KAJA	39100
FÄLTHARE	56100	NÖTSKRIKA	25800
VILDKANIN	18400	DOVHJORT	33%
BÄVER	5600	DOVHIND	30%
RÄV	64600	DOVKALV	37%
GRÄVLING	22300	DOVHJORT	16800
MINK	13200	KRONHJORT	32%
MÅRD	8500	KRONHIND	25%
ILLER	4000	KRONKALV	44%
GRÅGÅS	10200	KRONHJORT	2800
KANADAGÅS	29900	VILDSVINGALT	28%
SÄDGÅS	2500	VILDSVINSUGGA	13%
GRÄSAND	94400	VILDSVINSKULTING	59%
KRICKA	10800	VILDSVIN	18800
STORSKRAKE	3800	BISAM	< 500
KNIPA	8700	MÅRDHUND	< 500
EJDER	1300	VESSLA	< 500
VIGG	3600	FRETT	< 500
ALFÅGEL	< 500	HERMELIN	< 500
FISKMÅS	12200	MUFFLON	< 500
GRÅTRUT	12100	BLÄSAND	2400
HAVSTRUT	2900	BLÄSGÅS	< 500
RINGDUVA	80700	SMÅSKRAKE	< 500
MORKULLA	1700	SVÄRTA	< 500
DALRIPA	Ofull. uppg	SJÖORRE	< 500
FJÄLLRIPA	Ofull. uppg	BJÖRKTRAST	< 500
TJÄDER	20200	STADSDUVA	6000

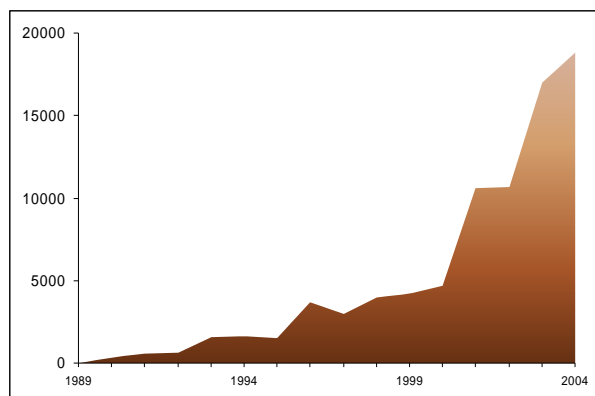
Nedan presenteras avskjutningsstatistiken för ett urval arter.

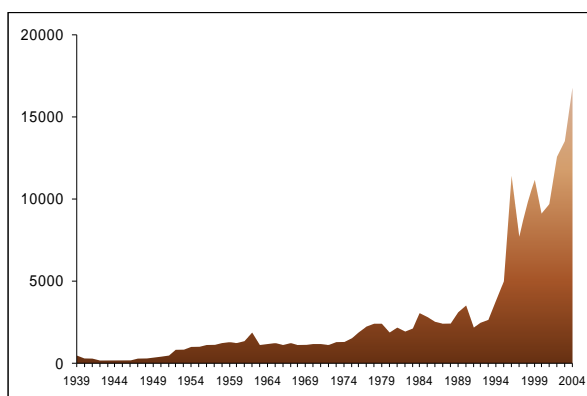
Älg

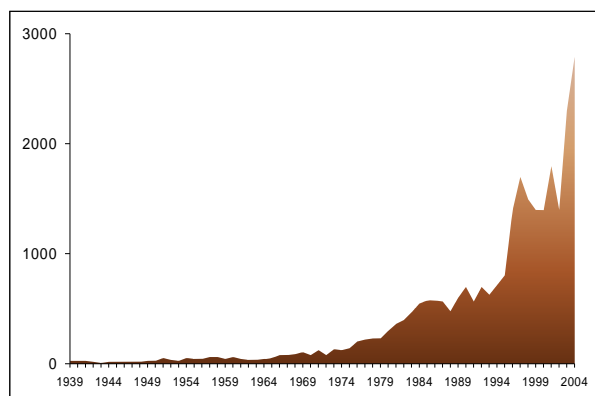
Rådjur

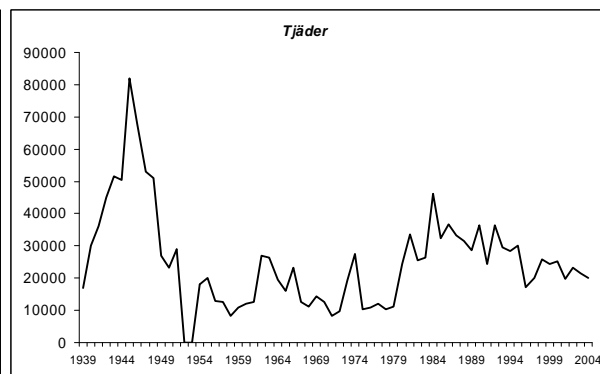
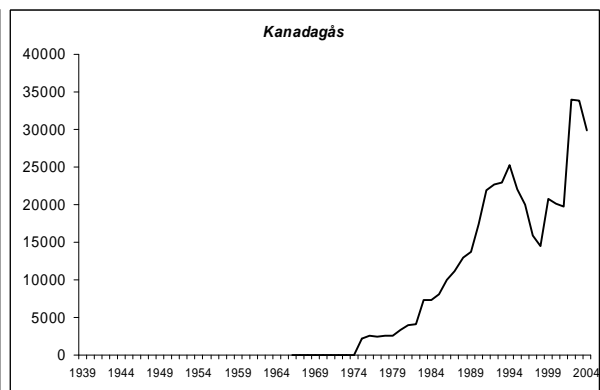
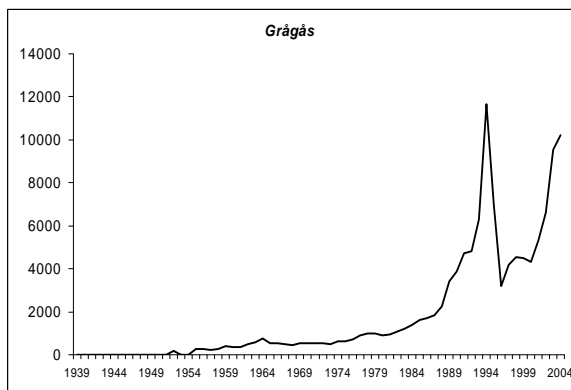
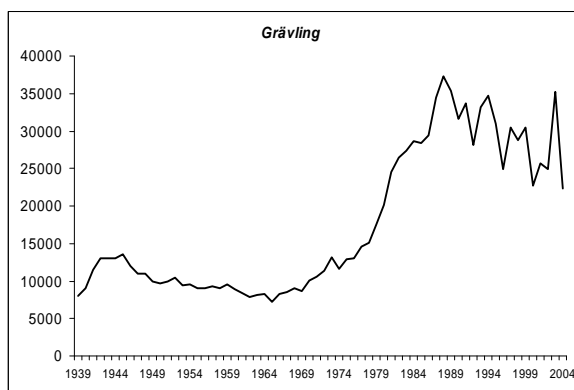
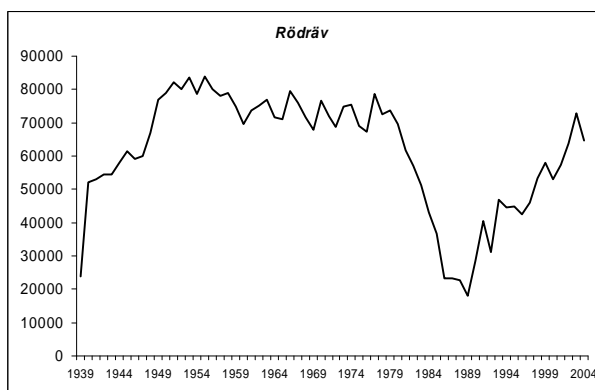
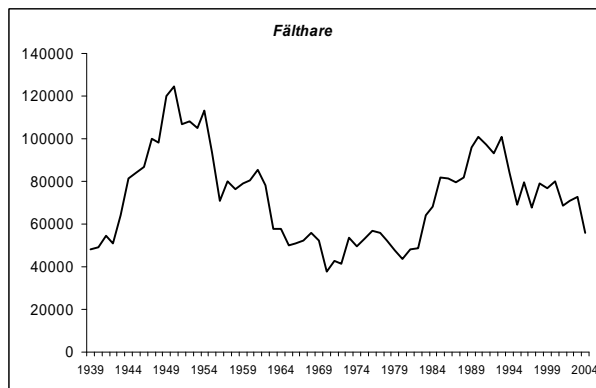
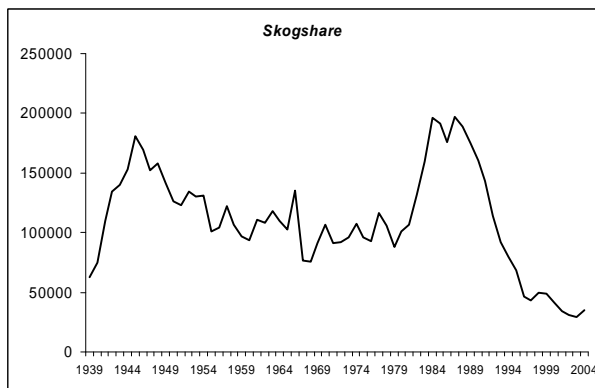
Vildsvin

Dovhjort

Kronhjort

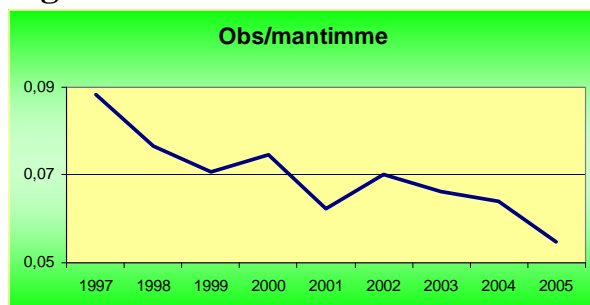

Älg

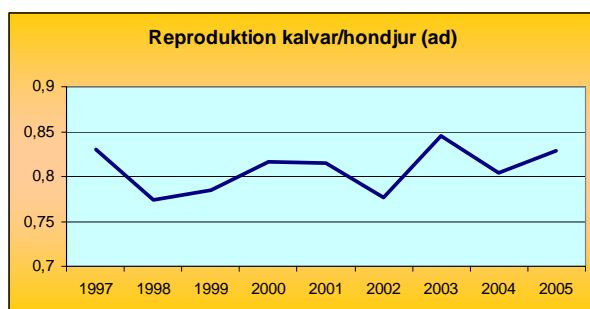
Älg och björns är en systematisering av observationer av älg under ett bestämt antal jakt dagar under älgjakten. Obsen visar trender i stammarnas utveckling. Syftet är att utveckla ett instrument till älgförvaltningen och kunna avläsa förändringar i älgstammen. Resultaten kan också användas som grund för att skapa uppföljningsbara, förvaltningsmässiga målsättningar vad gäller numerär och kvalitet. Arbetet med älgobsen innebär administration av blanketter, kvalitetskontroll genom ett stort antal telefonsamtal till avsändarna, stansning, central sammanställning, analys och återkoppling. Älgobsen sammanställs i ca 400 olika upplagor vilket innebär att ca 2 000 diagram uppdateras årligen. Under jaktåret 2004/05 bearbetades 12 434 rapporter innehållande observationer från 65 124 jakt dagar. Jägarnas jaktansträngning under deras första sju jakt dagar resulterade i 628 000 mandagar eller 4,5 miljoner observationstimmar.

Nedan följer exempel på en sammanställning av älgobs för Östergötlands län.

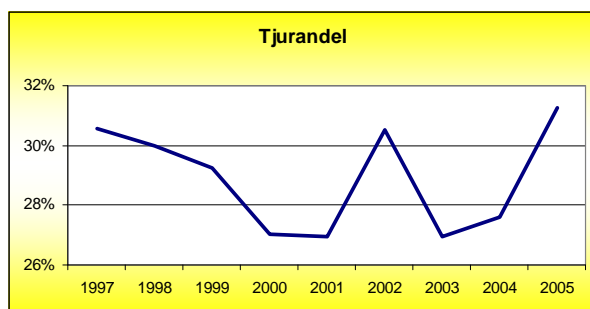
Älgobs 2005

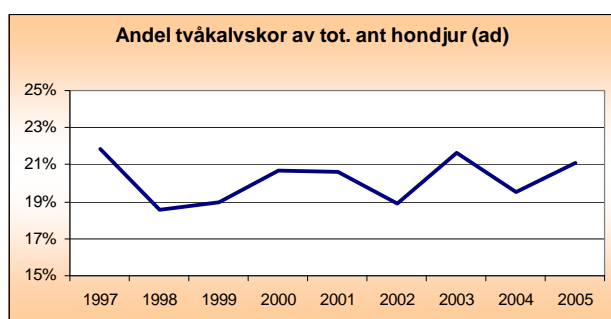
Älgobs/mantimme visar hur många älgar en jägare ser per jagad timme. Finns naturligtvis ett samband mellan älgtäthet och hur lång tid det tar att se en älg, men andra faktorer påverkar också. T.ex. väderlek som skiftar mellan olika år, stora landskapsförändringar m.m.

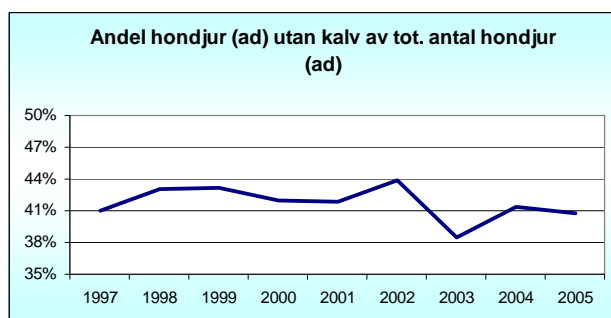
Reproduktion Kalvar/hondjur Visar förhållandet mellan hur många kalvar och vuxna hondjur som observerats. Ju högre siffran är, desto produktivare har stammen varit. Denna siffra påverkas av älgstammens könssammansättning, åldersfördelning och dess fodertillgång.

Tjurandel beskriver hur stor del av de vuxna älgarna som utgörs av tjurar. Man brukar säga att en optimal tjurandel ligger mellan 35-40%. Vid låga tal, ca 25 %, blir det ett fåtal tjurar som överlever en ålder av fyra år och tjurarnas medelålder blir låg. Detta beroende på att omsättningen av tjurar blir hög.

Andel tvåkalvskor av totala antalet hondjur (ad) Visar hur stor andel av de vuxna hondjuren som haft två kalvar. Detta påverkas främst av hondjurens ålder, kondition, storlek och att de blir betäckta under höstens första brunstperiod.

Andel hondjur (ad) utan kalv av totala antalet hondjur (ad) Här ser man hur stor andel av de vuxna hondjuren som varit utan kalv. Detta påverkas av åldersfördelningen hos hondjuren, då det tar ca två-tre år innan de får kalv samt av könssammansättning och fodertillgång.

Spillningsinventering björn

2003 startade en ny inventeringsform av björn. Metoden innebär att jägarna samlar in björns spillning som därefter genomgår DNA-analys och resulterar i en kartbild över hur många olika individer som rört sig inom ett eller flera län.

Inventeringen har fram till årsskiftet 2004/05 genomförts i Dalarna, Gävleborg, Västernorrland och Västerbotten. Förbundets personal bidrog då med organisationsarbetet

runt insamlingen i fält. Under 2005 har påbörjats ett organisations- och informationsarbete utanför ramen för allmänna uppdraget i Jämtland där inventeringen ska genomföras under 2006.

1.4 Verksamhetsområde Älgförvaltning

Mål

- En väl sammansatt älgstam i balans med betestillgången har uppnåtts genom att älgförvaltningsarbetet stöds och samordnas strategiskt och operativt på lokal nivå.
- Rovdjurens älguttag beaktas i förvaltningsarbetet.

Uppdrag

Jägareförbundet skall samordna och stödja älgförvaltningsarbetet strategiskt och operativt på lokal nivå och ta ansvar för att ett lokalt samråd kommer till stånd. Samebymedlems rätt till jakt enligt 25 § rennäringslagen (1971:437) skall därvid beaktas. Den årliga älgavskjutningen skall sammanställas länsvis.

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- vilka åtgärder som Jägareförbundet vidtagit i fråga om att samordna och stödja älgförvaltningsarbetet på lokal nivå,
- de lokala samråd som hållits och vilka organisationer som deltagit vid samråden.

Åtgärder för att stödja älgförvaltningsarbetet på lokal nivå.

Gränsdragningsproblem kan ha medfört att viss tidrapportering som avser älgförvaltning lagts under verksamhetsområde 1 och 2.

För att möta ökande krav har Jägareförbundet inrättat en ny tjänst för utveckling av arbetet med förvaltningsfrågorna. Under året har påbörjats en internutbildning av berörd personal i frågor rörande älgförvaltning. I utbildningarna har ingått analys av statistik, inventeringsmetoder, populationsdynamik, älgobs, beräkningar, foderdynamik samt älgskador.

På riksplanet har arbetet med en älgdatabas påbörjats under 2005. Vidare deltar förbundet i ett antal projekt, med praktisk eller vetenskaplig prägel. Som exempel kan nämnas Adaptiv förvaltning av Vilt och Fisk samt Örnsköldsviks-projektet som handlar om utveckling av en älgdatabas. Under året genomfördes en studie avseende hur klövvilt påverkas av stormen Gudrun. Förbundet deltog också i en av Regeringen initierad utredning kring effekterna av stormen. I samarbete med Norge och Finland har genomförts en omfattande datainsamling gällande kalibrars och ammunitionstypers verkan på älg. Materialet bearbetas av norska forskare.

Rapporterade åtgärder på lokal nivå

- Analys och förmedling av avskjutningsresultat
- Analys och distribution av olika inventeringsresultat
- Utbildning och information till samrådsgrupper
- Möten med jaktvårdskretsarna för avstämning av samrådsförfarandet
- Omfattande samverkan med Länsstyrelsernas handläggare för utveckling av förvaltningsfrågorna
- Förberedelser och medverkan vid viltvårdsnämndernas sammanträden
- Initiering, planering och genomförande av utbildning och information till viltvårdsnämnder

- Samverkan med viltvårdsnämndernas parter för bildande av förvaltningsområden i länen.
- Samverkan med viltvårdsnämndernas parter för att formulera gemensamma övergripande målsättningar på länsnivå.
- Sammanställning och redovisning av samrådsförfarandet
- Stöd vid bildande av älgskötselområden
- Stöd vid formuleringen av älgskötselområdenas skötselplaner
- Stöd vid samordning av avskjutningsstrategier
- Stöd för att organisera spillningsinventering
- Stöd vid lösande av konflikter runt älgjakten

Lokalt samråd

De lokala samråden genomfördes under våren 2005. Någon utvärdering av verksamheten har inte gjorts under året då det bedöms alltför arbetskrävande att i efterhand gå igenom och rapportera de ca 300 samråd som genomfördes.

Under 2003 gjordes däremot en uppföljning som resulterade i följande

- Samråd genomfördes i 315 jaktvårdskretsar. Hallands län, Gotland, sjöfågelkretsar och Öland som ställt in jakten genomförde inga samråd.
- Jägarna representerades i genomsnitt av 3,1 företrädare.
- Övriga parter representerades i genomsnitt av 3,2 företrädare
- 34 kallade företrädare från LRF deltog inte under samråden
- 42 kallade företrädare för skogsbruket deltog inte under samråden
- 45 kallade företrädare från SVS deltog inte under samråden.
- I 17% av samråden antecknades avvikande meningar från någon av parterna.
- Skogsbruket begärde högre tilldelning i 7 % av fallen och längre jakttid i 6%
- Jägarna begärde lägre tilldelning i 2% av fallen och kortare jakttid i 2%.

Under 2006 förbereds för uppföljning i samband med samrådsgruppernas och viltvårdsnämndernas sammanträden.

1.5 Verksamhetsområde Vilt och trafik

Mål

- Minska lidandet för trafikskadat vilt genom att tillhandahålla kompetenta eftersöksekipage.

Uppdrag

Jägareförbundet skall utbilda och tillhandahålla kompetenta jägare som kan vara polis och övriga myndigheter behjälpliga i arbetet med eftersök av trafikskadat vilt.

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- den tid som tagits i anspråk för att tillhandahålla uppdaterade listor med eftersöksekipage för trafikskadat vilt,
- förbrukade medel för att tillhandahålla uppdaterade listor med eftersöksekipage för trafikskadat vilt,
- förbrukade medel för utbildning av eftersöksekipage.

Förbundet har i samverkan med andra intressenter i den så kallade SES-gruppen hemställt till regeringen om tillsättande av en utredning med uppgift att se över ansvarsförhållanden, det övergripande regelverket kring eftersök av trafikskadat samt finansieringsfrågorna runt eftersöksverksamheten. Förbundet kan nu med tillfredsställelse konstatera att en sådan utredning startats upp.

Liksom för andra verksamhetsområden är gränsdragningen svår att göra. Vissa aktiviteter och kostnader har med sannolikhet bokförts på andra områden. Trots denna insikt kan det vara möjligt att det av regeringen avsatta beloppet inte står i rimligt förhållande till de faktiska kostnaderna. Detta får kommande redovisningar dock utvisa.

Antalet polisrapporterade viltolyckor under 2005.

Viltslag	Rapporterade olyckor
Älg	4 092
Hjort	580
Rådjur	27 761
Vildsvin	987
Mufflon	1
Björn	5
Järv	1
Lo	22
Varg	4
Summa	33 452

Upprättande av uppdaterade listor för trafikskadat vilt

Rapporteringen under 2005 är inte uppdelad enligt beslutet utan innehåller sammantaget ca 2 400 timmar för centralt och regionalt arbete till en total kostnad av 1.1 miljoner kronor för

verksamheten inom ramen för Vilt och Trafik. Därtill kommer kostnader för arvoderade ledare inom länen. Dessa kostnader kan för närvarande inte fångas upp i nuvarande ekonomisystem.

Det stora arbetet med att organisera det inledande arbetet med framtagande av listor över eftersöksekipage som är har förutsättningar och intresse av att genomföra eftersök på uppdrag av polisen är genomfört sedan länge. Den uppdatering som nu sker görs på flera håll i landet av arvoderade ledare eller på helt ideell basis. Personalens engagemang har i stor utsträckning ersatts av andra resurser och arbetet idag inskränker sig ofta till ett antal möten med kretsarnas ansvariga för verksamheten. Under året har också genomförts träffar för utbildning i regelverket runt Vägverkets anvisningar för "Arbete på väg". Detta arbete genomförs av såväl arvoderade ledare som av personal.

Utbildning av eftersöksekipage

En ny ledarutbildning startades i delar av landet under 2005. Ledarna på länsplanet genomgår flera utbildningssteg och är därefter färdiga att utbilda instruktörer på lokal nivå som i sin tur genomför verksamheten. Verksamheten kommer att utvecklas under 2006.

Tidigare har omfattande utbildningssatsningar gjorts vad avser eftersök på björn och eftersök på vildsvin. Dessa verksamheter är idag utvecklade och genomförs i stor utsträckning av lokala instruktörer och andra ideellt arbetande jägare inom de län där viltslagen är etablerade. I län där etablering pågår drivs den initiala utbildningssatsningen.

1.6 Verksamhetsområdet Skydds jakt

Mål

- Kunskap av hög kvalitet tillhandahålls om praktisk jakt och viltvård vid skydds jakt och andra skadeförebyggande åtgärder till myndigheter, markägare och jägare.

Uppdrag

Jägareförbundet skall biträda myndigheter, markägare och jakträttsinnehavare med kompetens och rådgivning i det praktiska genomförandet vid skydds jakt och andra skadeförebyggande åtgärder.

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- antalet avgivna yttranden till myndigheter i frågor om skydds jakt,
- förbrukade medel och tidsåtgång för detta,
- förbrukade medel och tidsåtgång för kontakter med kommuner, markägare och jakträttsinnehavare i dessa frågor.

Noteras att tidredovisningen visar att verksamheten är av olika omfattning i landet. I norra halvan av Sverige är arbetet med skydds jaktssärenden av mindre omfattning än i södra delen av landet. Det har sin naturliga förklaring i antalet viltarter, befolkningstäthet och jordbrukets omfattning.

Det rapporteras 147 avgivna yttranden och utlåtanden till myndigheter i skydds jaktfrågor. Tidsåtgången är angiven till 659 timmar vilket ger en sammanlagd kostnad av 351 400 kronor.

Tiden för kontakter med kommuner, markägare och jakträttshavare rapporteras till 878 timmar vilket resulterar i en kostnad på 435 500 kronor

Förbundet kan alltså konstatera att verksamhetsområde Skydds jakt av utredaren möjligen bedömts mera omfattande än vad som nuvarande utfall redovisar. Erfarenheten och framtida noggranna redovisning får utvisa detta. Skydds jaktfrågorna är en icke obetydlig del i den samlade verksamheten men det framstår som en möjlighet att i kommande beslut om det allmänna uppdraget baka in dessa frågor i verksamhetsområde ”Praktisk jakt och viltförvaltning”.

1.7 Verksamhetsområde Yrkesmässig jägarutbildning

Mål

- Kompetensen hos landets yrkesjägare är hög.
- Tillgången på utbildade yrkesjägare är i nivå med behovet. Utbildningen är objektiv och behandlar till följd därav olika synsätt på jakten och viltvården i landet.

Uppdrag

Jägareförbundet skall ha ett övergripande ansvar för att driva och utveckla den yrkesmässiga utbildningen på jaktens område. Förbundet skall vidare med lämpliga åtgärder verka för att jägare bibehåller och utvecklar en god kunskap inom områdena viltvård och jakt.

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- vilken yrkesmässig jägarutbildning som bedrivits under året (i korthet),
- antalet studerande som antagits till utbildningen och antalet som tagit examen.

Yrkesmässig jägarutbildning m.m.

Svenska Jägareförbundet har det övergripande ansvaret för att driva och utveckla den yrkesmässiga utbildningen på jaktens och viltvårdens område. Förbundet har också ansvar att på lämpligt sätt verka för att jägarkåren bibehåller och utvecklar goda kunskaper i viltvård och jakt.

Sedan 1947 har förbundet bedrivit yrkesmässig utbildning inom jakten och viltvården på Jägareförbundets fastighet Öster-Malma i Södermanland. För att ytterligare förstärka att Öster-Malma utgör ett centrum för jakten och viltvården har Jägareförbundets huvudkontor 2003 flyttats från Stockholm till Öster-Malma. Erfarenheterna av utflyttningen har varit goda. Till och med 2004 har 336 viltmästare utbildats. Nuvarande utbildning sker i nära samarbete med Sveriges Yrkesjägarförening och i nära kontakt med Jordägareförbundet. Utbildningstiden är fyra och ett halvt år och består av både teori och praktik. Under fyra år utförs praktik på platser godkända av Sveriges Yrkesjägarförening. Den avslutande teoridelen som är sex månader lång är förlagd till Öster-Malma. Utbildningen på Öster-Malma bedrivs vart tredje år med ca 15-18 elever per gång.

Utbildningen ger teoretiska kunskaper om jakt, viltvård, jaktledning, etik i jakten, eftersök av skadat vilt, samhällets organisation och struktur kring de jaktliga frågorna m.m. För att få behörighet och examineras som viltmästare måste alltså eleven genomgå den teoretiska utbildningen på Öster-Malma. Erfarenheten visar att nuvarande utbildningsvolym väl motsvarar marknadens behov då i stort sett alla utexaminerade viltmästare får anställning i paritet med utbildningens innehåll.

Förbundet är också berett att gå vidare inom den högre utbildningen genom att utarbeta ett vidgat kursmaterial främst syftande till att erbjuda beslutsfattare i kommuner, länsstyrelser och andra berörda en "högre" kurs i jakt och viltvård. Många beslut som fattas av kommuner och länsstyrelser har stor och ibland helt avgörande betydelse för jakten och viltvården. Det är därför viktigt att det hos beslutande organ och att det hos dess tjänstemän finns en hög

kompetens inom områdena jakt och viltvård. Inte minst kunskaper om tillämpningen och tolkningen av internationella konventioner och direktiv är viktiga i olika beslutsögonblick. Förbundet har inlett arbetet med att ta fram en sådan utbildning.

En viktig del i utbildningen är också det praktiska jakt och viltvårdsarbetet. Genom förbundets markinnehav på Öster-Malma tillförsäkras eleverna goda möjligheter till praktisk jakt och viltvård. Anläggande av ett stort antal viltvatten i olika naturtyper, ett viltvårdanpassat jord och skogsbruk, ett praktiskt viltvårdsarbete genom viltremiss m.m. bidrar till detta. Under året har också investerats i ett helt nytt viltslakteri som också är godkänt som utbildningsslakteri. Detta skapar också nya och förbättrade möjligheter för utbildningen på Öster-Malma.

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) förlägger årligen delar av sin utbildningsverksamhet till Öster-Malma. Under 2005 genomfördes en ca 3 månader lång viltförvaltningskurs med 13 elever. Eleverna utbildas inom bla. skytte, jaktledarutbildning, praktisk viltvård, viltkännedom, jakt och hundkunskap.

En ny viltmästarkurs anlände till Öster-Malma i januari 2006. Hösten 2005 har därför präglats av ett omfattande förberedelsearbete med kursplanering m.m.

2006-02-28

Jämställdhetsplan för Svenska Jägareförbundet 2006

Alla människor har lika värde oavsett exempelvis kön, etnisk bakgrund, ras och religion och ska därför ha samma möjligheter till anställning och utveckling inom Jägareförbundet.

Vi ska arbeta aktivt för en jämnare könsfördelning på alla arbetsplatser och inom olika arbetsgrupper. Det gäller alla befattningar och yrkesområden. En jämn fördelning mellan män och kvinnor ger bredare kompetens och ökar trivseln i arbetet. ”Manlig” och ”kvinnlig” kompetens ska värderas lika. Våra grunder för lönesättning gäller lika för kvinnor och män.

*Vi tolererar inte mobbing eller annan kränkande särbehandling (t ex sexuella trakasserier).
/Ur Jägareförbundets Personalpolitik*

Övergripande mål

Jägareförbundets personalorganisation har i ett historiskt perspektiv varit mansdominerad. Förbundet har sedan länge arbetat aktivt för att skapa en jämnare könsfördelning. Antalet anställda under 2005 i Jägareförbundet uppgick i genomsnitt till 101 personer, fördelat på 39 kvinnor och 62 män.

- Vi ska fortlöpande arbeta för att uppnå en jämnare fördelning av kvinnor och män på olika nivåer och inom de områden där något av könen är underrepresenterat.
- Arbetet ska organiseras så att det underlättar för både kvinnor och män att förena förvärvsarbete och föräldraskap och att kvinnor och män därmed kan konkurrera på lika villkor.
- Kvinnor och män ska ges lika möjligheter till utveckling i arbetet både när det gäller det egna arbetet och andra yrkesområden.
- Vi ser positivt på att pappor tar ut föräldraledighet.
- Grunderna för lönesättningen är lika för kvinnor och män. Vi ska bevaka att löneskillnader mellan kvinnor och män med jämförbara arbetsuppgifter ej beror på kön.
- Tillsättning av tjänster ska grundas på kompetens och ”kvinnlig” och ”manlig” kompetens ska värderas lika.
- Ingen arbetstagare ska utsättas för sexuella trakasserier eller för trakasserier pga en anmälan om könsdiskriminering. Ingen arbetstagare ska heller behöva ta del av bilder som kan uppfattas som kränkande, exempelvis på kalendrar eller på Internet
- Minst 20 % av **fälttjänstemännen** ska vara kvinnor (f n 14 %, 5 kvinnor av 34 konsulenter). Vid oförändrat antal konsulenter innebär detta att minst 7 konsulenter ska vara kvinnor.
- Minst 30 % av personal- och/eller funktionsansvariga **chefer** ska vara kvinnor (f n 25 %, 3 kvinnor av 12 chefer). Vid oförändrat antal chefer innebär detta att minst 4 chefer ska vara kvinnor. Dessutom ska:
- Minst 20 % av **administratörerna (inkl Medlemsservice, Ö-M o Svensk Jakt)** ska vara män (f n 1 man och 21 kvinnor. Vid oförändrat antal administratörer innebär detta att minst 5 administratörer ska vara män.

Måluppfyllelse enligt ovan förutsätter att det sker motsvarande personalomsättning. Exempelvis slutar en manlig konsulent eller chef och därigenom skapas en vakans som kan fyllas av en kvinna.

En annan viktig målgrupp när det gäller rekrytering av nya medlemmar är invandrarna. Detta bör också återspeglas bland våra anställda. Vi ska därför anställa personer med annan etnisk bakgrund än svensk.

Vi ska också kartlägga områden som har betydelse för jämställdheten i förbundet. Exempel på sådana områden är: löner, arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstider, utbildning, föräldraledighet, rekrytering. Lönerna har kartlagts under 2005 och påvisar inga skillnader som kan hänföras till kön.

Mål för 2006

Göra en förnyad **värdering av innehållet** i en administratörs- resp jaktvårdskonsulenttjänst.

Därefter görs förnyade analyser och värderingar av andra tjänster.

- Uppnå en **jämnare fördelning** av antalet män och kvinnor som **söker tjänster som fälttjänstemän** eller inom andra områden/enheter där något kön är starkt **underrepresenterat**.

Åtgärd: Platsannonser, interna och externa, ska utformas så att de talar till kvinnor resp män samt innehålla en formulering om att ”vi gärna ser kvinnliga sökanden” när jaktvårdskonsulent eller chef söks eller då administratör söks; ”vi ser gärna manliga sökanden”.

Minst två sökande av underrepresenterat kön och med icke svensk etnisk bakgrund, med för arbetet tillräcklig kompetens, ska alltid kallas till intervju.

Information och uppföljning av jämställdhetsplanen

Personalchefen ansvarar för att planen blir känd i organisationen och ser till att planerade åtgärder genomförs. Rapportering sker bl a i Centrala Arbetsmiljö-kommittén.

Arbetet med jämställdhetsplan och -frågor

Skär tillsammans med den fackliga organisationen..